

Verband tussen migratie, illegaliteit¹ en mannenprostitutie: focus op de Noordafrikaanse gemeenschap.

Inleiding: De informatie die in deze tekst wordt weergegeven, is afkomstig uit de levensverhalen van de jongens waar CAW Mozaïek-Adzon mee in contact komt.

Het prostitutiegebeuren kan een bijkomstige rol spelen in de leefwereld van het doelpubliek van CAW Mozaïek-Adzon, ofwel juist zeer bepalend zijn. Sommigen ervaren het leven in de illegaliteit of het bezit van een precair verblijfsstatuut als problematisch, en niet zozeer het prostitutiegebeuren op zich. Voor anderen is het dan weer net de uitoefening van hun prostitutie-activiteit die hen het meest kwetst en traumatiseert, en dit niet in het minst omdat hun klanten mannen zijn. Nog anderen zien het prostitutiemilieu, soms zelfs zonder zichzelf te prostitueren, als enig alternatief voor hun eenzaamheid en gebrek aan affectie, of als invulling van hun geveinsde heteroseksualiteit.

De prostitué migreert nooit alleen

Migratie kan beschouwd worden als een proces, een traject. Dit proces omvat allerlei ontmoetingen, tegenslagen, ontdekkingen, hoop en teleurstellingen, en heeft daarenboven heel wat betekenissen voor de oorspronkelijke gemeenschap die zijn vertegenwoordiger uitstuurt, op zoek naar een nieuwe wereld. Hieruit vloeien dus voor de migrant een aantal individuele, familiale en maatschappelijke verantwoordelijkheden voort.

Migranten zijn soms de voornaamste financiële steun voor hun familie in het thuisland. Zonder een verblijfs- en arbeidsvergunning vinden ze in het homo-prostitutiemilieu een manier om niet alleen in hun eigen behoeften, maar ook in die van de familie te voorzien. Deze financiële verantwoordelijkheid vereist regelmatige en aanzienlijke inkomsten². De ware oorsprong hiervan wordt angstvallig geheim gehouden en vaak toegeschreven aan een respectabele job. Hierdoor is het moeilijk om aan de familie uit te leggen waarom er niet op regelmatige basis geld wordt opgestuurd, zonder de ware toedracht van hun dagdagelijks bestaan te onthullen. Aan de andere kant zal de familie of de oorspronkelijke gemeenschap het lijden van sommige jongens onder een “gedwongen” homoseksualiteit nooit kunnen erkennen.

Relatieve “voordelen” van illegaliteit

Wanneer illegalen uiteindelijk toch geregulariseerd worden, komt een aantal van hen in een toestand van “verstarring”, gekenmerkt door angsten, depressie, autodestructief gedrag, vluchtgedrag, misbruik van psychotropische middelen, ... Hun regularisatie voegt een nieuwe traumatische ervaring toe aan alle trauma's die ze reeds opliepen in de loop van hun migratieproces.

Hoe verklaart men de aarzeling van de migrant om zijn familie in het thuisland te bezoeken, terwijl hij nu toch geregulariseerd is en er dus geen grote administratieve belemmeringen meer zijn? Hoe kan hij, van zijn kant, verklaren hoe hij al die jaren heeft geleefd en waar al die inkomsten vandaan kwamen? We zien dat de familie, van haar kant, de druk op een huwelijk en vaderschap verhoogt, nu hun zoon uiteindelijk zijn papieren heeft gekregen...

Een andere invulling van seksuele geaardheid

Seksuele geaardheid wordt gewoonlijk gedefinieerd in functie van het biologisch geslacht van de partners³. Nochtans definieert het genderbesef, zoals dit beleefd wordt op symbolisch, cultureel en sociaal vlak, voorbij de grenzen van de biologische realiteit mede de seksuele geaardheid. Alhoewel sommige mannen seksuele contacten hebben met andere mannen, identificeren noch erkennen zij zichzelf als homoseksueel.

¹ Niet alle personen die Adzon ontmoet in het mannenprostitutiemilieu genieten hetzelfde verblijfsstatuut in België: sommigen onder hen arriveerden clandestien op het grondgebied, ander met een studenten- of toeristenvisum, nog anderen verloren hun verblijfsrecht, ...

² Om voor de zorgen van een zieke moeder te betalen, of om tussen te komen in de studiekosten van een zus, ...

³ De klassieke definities van hetero- en homoseksualiteit baseren zich op de gelijkheid of het verschil van geslacht van een persoon en van diegene die zijn seksuele voorkeur geniet.

Door een mechanisme van kloving en ontkenning situeren deze personen zich, ondanks hun seksuele praktijken, binnen de grenzen van het 'normale', de heteroseksualiteit, en identificeren ze zich met wat dit in hun gemeenschap betekent.

Deze normatieve opvatting van seksualiteit leidt tot een hiërarchische invulling van genders in functie van de macht waarover men beschikt in een relatie. In deze relationele context staat volgende vraag centraal: ben ik een man – sterk, actief, machtig – of een vrouw – zwak, passief, onderdanig – in mijn verhouding tot de ander? Een man kan zijn imago als man behouden, met een partner van hetzelfde geslacht, zonder daardoor te moeten afgaan... Hij zal zichzelf dan niet als homoseksueel beschouwen.

Bij sommige Noordafrikaanse mannen die zich aangetrokken voelen tot andere mannen zien we een ontwikkeling in de beleving van hun seksuele oriëntatie. Op jongere leeftijd lijken sommigen, al dan niet op dubbelzinnige wijze of in het geheim, de aantrekkingskracht van mannen te aanvaarden. Later hebben ze echter het verlangen om opnieuw bij de 'normale' mensen te behoren. Dan merken we dat ze zichzelf proberen "bekeren", of dat ze berusten in een heteroseksueel bestaan en wat dat voor hen inhoudt: huwelijk en ouderschap.

Op deze momenten merken we hoe zwaar de sociale predestinatie weegt op de leden van deze gemeenschap. Het lijkt bijna een onmogelijke opgave om op eigen houtje een persoonlijk levenstraject uit te bouwen, buiten het bereik van de oorspronkelijke gemeenschap. Het kind is immers drager van een onuitwisbare schuld t.o.v. zijn ouders. Het mag deze nooit teleurstellen en moet zich ten allen tijde plooiën naar de eisen en sociale verplichtingen van het volwassen bestaan.

Veelvuldige discriminaties voor migranten van de 2de generatie

Migrantenvan de 2^e generatie gaan in het commerciële homocircuit vooral op zoek naar gelijkgezinden en mogelijke seksuele partners, en dit liefst op plaatsen die ook door andere Noordafrikaanse jongens worden bezocht. Sommige daarvan zijn ook prostitutieplaatsen. De ontmoeting met prostitutie kan dus louter "toevallig" gebeuren.

Nochtans kunnen oudere adolescenten of jongvolwassenen in een situatie van verhoogde kwetsbaarheid (weglopen, thuis aan de deur gezet,...) in de prostitutie stappen om een aantal van hun problemen op te lossen. Deze stap wordt dikwijls gezet door jongeren wiens homoseksualiteit werd "ontdekt" door de familiale kring, hetgeen vaak leidt tot het vroegtijdig stopzetten van hun opleiding en een totale breuk met hun thuis. Ze zijn op de vlucht om te ontsnappen aan familiaal geweld (beledigingen, slagen en verwondingen toegebracht door ouders of oudere broers) en lijden vaak onder diepe schaamte- en schuldgevoelens en een negatief zelfbeeld. Zonder vaste verblijfplaats noch inkomsten vinden ze in de prostitutie een tijdelijke oplossing voor hun problemen. Bovendien kan de affectieve relatie met een aantal klanten voor de jongere de enige volwassen steun betekenen waarover hij beschikt.

In dit opzicht kan de ontmoeting met straathoekwerkers tijdens crisismomenten een alternatieve volwassen aanwezigheid aanreiken, een luisterbereid en welwillend iemand die hen raad kan geven en wil begeleiden met hun soms heel complexe en pijnlijke levensvragen⁴.

Ondanks het feit dat ze in België geboren, opgegroeid en geschoold zijn, genieten ze hier niet van de betrekkelijke open mentaliteit t.o.v. homoseksualiteit. Daarenboven treffen we in het homomilieu evenveel rassendiscriminatie⁵ en sociale uitsluiting aan als in de rest van de samenleving. Het betreft hier zowel reële, harde discriminaties als welbepaalde mechanismen van zelfuitsluiting om aan het "klassieke", "dominante" homomilieu of verenigingsleven deel te nemen.

Deze dubbele discriminatie, waardoor de jongeren niet alleen worden uitgestoten door de oorspronkelijke gemeenschap, maar daarnaast slechts toegang hebben tot de "marginalere" regionen van het homomilieu, verdient hier extra aandacht. Ze drijft sommige jonge mannen ertoe om in het mannelijke prostitutiemilieu op zoek te gaan naar een mogelijke beleving van hun homoseksualiteit. Dit milieu geldt bij uitstek als onuitsprekbaar taboe binnen hun gemeenschap en familie, en is daarenboven onervaarbaar en onleefbaar in het "klassieke" homomilieu.

⁴ Bovendien zou een beter psychosociaal ondersteunend netwerk deze jonge holebi's kunnen bijstaan opdat zij niet in dergelijke crisismomenten zouden belanden. Zij signaleren ons vaak hun gebrek aan een breeddenkende, volwassen gesprekspartner op school of binnen de "klassieke" psychosociale hulpverlening.

⁵ In Europa ontstaan sinds enkele jaren organisaties van en voor holebi's met noordafrikaanse en/of islamitische achtergrond. verband tussen migratieillegaliteit en mannenprostitutie.sxw